

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

**Probă scrisă
ISTORIE**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

ZADANIE I. (30 bodov)

A. Prečitajte pozorne nasledovný zdroj:

Erazmus, Thomas Morus alebo Rabelais pripisovali nesmierny význam vzdelaniu [...] a predpovedali stimulovanie zvedavosti dieťaťa, dôvery vo vlastnú schopnosť správne rozhodovať, vzdelávanie tela a umu, inštitúciu zakladajúcu sa na svetských a morálnych, ako aj na náboženských princípoch. Vychovaný v tomto duchu, nový človek bude môcť radiť princom a vďaka svojim vedomostiam bude môcť odstraňovať nedostatky a zneužívanie moci. Kritika, ktorú prinášajú humanisti spoločnosti, v ktorej žijú je opravdu nemilosrdná, bez ohľadu na to, či sa vzťahujú na silu cirkvi (Erazmovo dielo *Chvála bláznovstva*), alebo na inštitúcie, ktoré umožňujú princom zneužívať moc, alebo na mravy spoločnosti (*Utópia* od Thomasa Móra).

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Opierajúc sa o daný zdroj, odpovedajte na nasledovné požiadavky:

1. Napíšte jeden vzťah príčinnosti medzi dvoma informáciami z daného zdroja a spresnite úlohu každej z týchto informácií (*príčina*, respektíve *následok*). **1 bod**
2. Uveďte jednu príčinu a dva dôsledky ustálenia pápežskej stolice v Avignone, v 14. storočí. **3 body**
3. Predstavte jednu podobnosť a jednu odlišnosť medzi *Reformáciou* v nemeckom priestore a vo Francúzsku. **4 body**
4. Predstavte dva aspekty vzťahujúce sa na *Renesanciu* v umení v priestore Talianskeho polostrova v 15. – 16. storočí. **4 body**
5. Analyzujte význam veľkých geografických objavov pre vývoj západnej Európy v 15. – 16. storočí prostredníctvom predstavenia dvoch historických udalostí. **5 bodov**

B. Prečitajte nasledovné tvrdenie:

„Západná Európa sa pokúsi v povojnových rokoch [druhá svetová vojna] obnoviť a zabezpečiť si prežitie využívajúc postupne alebo súčasne americkú pomoc a túžbu po zjednotení prejavovanú niektorými zo svojich vodcov.“

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Argumentujte na jednej-dvoch stranách váš názor na dané tvrdenie prostredníctvom predstavenia troch historických udalostí.

Poznámka! Boduje sa sformulovanie názoru, upresnenie historických udalostí a uvedenie dvoch charakteristík pre každú z nich, používanie spojiviek, ktoré vyjadrujú kauzalitu a záver, používanie adekvátneho historického vyjadrovania, dodržiavanie chronologického/logického sledu, štrukturovanie argumentácie a dodržanie rozsahu. **13 bodov**

ZADANIE II. (30 bodov)

Vypracujte syntézu o politickom vývoji rumunského priestoru v druhej polovici 19. a začiatkom 20. storočia v rozsahu tri-päť strán, majú na zreteli:

- uvedenie dvoch historických udalostí vzťahujúcich sa na Rumunov (români), ktoré sa udiali v šiestom desaťročí 19. storočia a po jednom dôsledku každej z nich pre Rumunské kniežatstvá (Principatele Române);
- spresnenie jednej historickej udalosti z rokov 1862-1863, respektíve z rokov 1864-1865, ktoré sa udiali v rumunskom štáte (statul român) a predstavenie jednej odlišnosti a jednej podobnosti medzi nimi;
- uvedenie dvoch vnútropolitických akcií, ktoré sa odohrali v rumunskom štáte v období 1875-1885 a po jednej príčine pre každú z nich;
- uvedenie dvoch kultúrno-ideologických prúdov v rumunskom priestore začiatkom 20. storočia a po jednej charakteristike pre každý z nich;
- predstavenie zahraničnej politiky Rumunska (României) v období 1913-1916, respektíve v období 1917-1920, používajúc po dve historické udalosti pre každé obdobie.

Poznámka: Boduje sa aj zdôraznenie vzťahu príčinnosti, dodržiavanie chronologického/logického sledu historických udalostí, používanie adekvátneho historického vyjadrovania, štrukturovanie vypracovanej syntézy, dodržanie rozsahu.

ZADANIE III.**(30 bodov)**

Nasledovné sekvencie sú súčasťou školských osnov z dejepisu:

- A.** Competențele specifice sunt însoțite de **exemple de activități de învățare**, care constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor. Programa școlară propune, cu caracter de exemplu, diferite tipuri de activități de învățare, care integrează strategii didactice și care valorifică experiența concretă a elevului. În conformitate cu legislația în vigoare, cadrul didactic are libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le propune programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui [...].

Competențe specifice	
2.3. Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente/procese istorice, pe baza unor surse diferite - descrierea unor surse istorice în vederea stabilirii asemănărilor și deosebirilor pe baza unui plan dat - compararea informațiilor provenite din surse istorice diferite - realizarea unor texte despre fapte/procese/personaje istorice, pe baza unor surse diferite, subliniind asemănările și deosebirile	
Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
6. Geto-dacii	- Geții și dacii. Rânduieli, obiceiuri, credințe - Burebista și Decebal; războaiele daco-romane

(Programa școlară pentru disciplina Istorie, clasa a V-a, OMENCȘ nr. 3393 / 28.02.2017)

B. Competențe specifice	Conținuturi
1.2 Formularea de argumente referitoare la un subiect istoric 5.2 Încadrarea unui eveniment sau a unei serii de evenimente într-un context cronologic	STATUL ȘI POLITICA • Organizarea statelor moderne Probleme de atins: "Revoluția glorioasă", constituirea SUA, Revoluția franceză [...]

(Programa școlară pentru clasa a X-a – Istorie, OMEC nr. 4598/31.08.2004)

- Predstavte vytvorenie/rozvoj špecifickej kompetencie zo **sekvencie A**, majú na zreteli:
 - uvedenie príkladu vytvorenia/rozvoja špecifickej kompetencie **2.3.** (uvedenie jednej didaktickej metódy, spôsobu organizovania činnosti, troch zdrojov hmotných pomôcok a štyroch pracovných úloh zadaných žiakom, používajúc historickú informáciu z **Obsahov a prípadových štúdií (Conținuturi și studii de caz)**);
 - vypracovanie nového príkladu vzdelávacej činnosti pre vytvorenie/rozvoj špecifickej kompetencie **2.3.**, vychádzajúc zo sekvencie **A**;
 - uvedenie dôvodu výberu vypracovanej vzdelávacej činnosti so zdôraznením vzťahu špecifická kompetencia – vzdelávacia činnosť.
- Vyhodnotte špecifické kompetencie zo **sekvencie B**, majú na zreteli:
 - vypracovanie dvoch objektívnych zadaní rôzneho druhu (po jednom pre každú špecifickú kompetenciu) a spresnenie pre každé z nich hodnotenú kompetenciu, druh zadania z tejto kategórie s použitím historickej informácie z **Obsahov (Conținuturi)**;
 - vypracovanie poloobjektívneho zadania, ktoré hodnotí obe špecifické kompetencie s uvedením druhu zadania z tejto kategórie s použitím historickej informácie (inej ako bola použitá pri predchádzajúcich zadaniach) z **Obsahov**.

Poznámka: Boduje sa aj vedecká správnosť použitej historickej informácie pri podbodoch 1. a 2., respektíve odpovede zodpovedajúce zadaniam.